

Motion till riksdagen

1989/90:K12

av Martin Olsson och Eva Björne (c, m)

med anledning av prop. 1989/90:78

Reformerat presstö

Inom Västernorrlands län verkar Kommunikationsvetenskapligt Centrum, KVC, som är en fristående organisation med främst företag, kommuner och organisationer som medlemmar. KVC har tagit som sin uppgift att ta initiativ till och påverka och stimulera kunskaps- och kompetensutveckling samt teknikutveckling inom sektorn information, medier och kommunikationer. Dess verksamhet domineras av projektarbetsformen med förstudier, utredningar och försök. KVC är en länk mellan högskolan och yrkeslivet, särskilt när det behövs ett samverkansforum och nya arbetsformer.

KVC har nyligen i samarbete med berörda tidningsföretag presenterat ett stort projekt innebärande förslag om etablering av en tidningsfabrik, där fyra av länets dagstidningar tillsammans med Aftonbladet, Expressen och Dagens Nyheter skulle gå samman om gemensam tryckning av sin konkurrerande tidning. Tidningarna väljer härigenom, enligt KVC, mångfald i stället för konkurrens när det gäller tryckeriteknik/produktion. Lösningen med en gemensam tidningsfabrik innebär att fyra starka tidningar går samman med tre mindre starka. Härigenom skapas avsevärt bättre förutsättningar för överlevnad även för de senare.

Tidningsfabriken är avsedd att förläggas till Timrå kommun mitt emellan Sundsvall och Härnösand där en respektive tre av de berörda lokaltidningarna nu trycks.

De tidningar i Västernorrland som avser att delta i samarbetet är Sundsvalls Tidning, Dagbladet Nya Samhället, Västernorrlands Allehanda och Nya Norrland. Dessa har ungefär jämgamla tryckpressar, som måste bytas ut senast i mitten av 90-talet.

Tillsammans har dessa fyra tidningar en upplaga på drygt 100 000 ex. per vardag. Sundsvalls Tidning har dessutom en söndagsupplaga på 45 000. De tre huvudstadstidningarna skulle tillsammans trycka 140 000 ex. av vardagsupplagor och 180 000 ex. av söndagsupplagor. Totalt skulle alltså drygt 240 000 ex. av vardagsupplagor och 225 000 ex. av söndagsupplagor tryckas.

Genom att även tre huvudstadstidningar deltar i tryckerisamarbetet sjunker kostnaderna avsevärt för de lokala tidningarna, vilket är av speciellt värde för de ekonomiskt svagare och för att på sikt bevara mångfalden i tidningsutgivningen i Västernorrland. Jämfört med produktion i egen regi skulle de fyra lokala tidningarnas tryckkostnader bli nära 24 milj. kr. lägre per år i den planerade tidningsfabriken.

För Västernorrlands län med stort behov av nya verksamheter och sysselsättningstillfällen skulle tryckning inom länet av de nämnda tre huvudstads-tidningarna inom berört område vara ett värdefullt tillskott ur regionalpolitiska synpunkter.

Presstöd behövs för att genomföra det planerade projektet. Eftersom vi anser det viktigt dels att projektet kan genomföras, dels att presstöd bör utgå för att underlätta denna form av samarbete mellan tidningar, väcker vi denna motion med krav på ett riksdagsuttalande.

Presstödet uppgift är ju att garantera en mångfald inom dagspressen. Enligt vår mening är det av KVC framlagda förslaget ett värdefullt bidrag till att genom samverkan mellan konkurrerande tidningar öka förutsättningarna för mångfald, vilket motiverar presstöd för dess realiserande.

Propositionens förslag vad beträffar utvecklingsstöd planeras totalt sett på en nivå om 35,8 milj. kr. per år. Det gäller då samverkan i tryckeriledet, samverkan genom legotryck och s.k. förpressinvesteringar. Inget sägs i propositionen om större projekt. Därvid finns redan tidigare praxis, exempelvis gäller detta samverkan mellan Svenska Dagbladet och Aftonbladet, där extra medel anvisades i särskild ordning för utvecklingsstöd.

Vid behandlingen av den nu föreliggande propositionen bör riksdagen, enligt vår mening, uttala att det förutsätts att presstödsnämnden kan göra framställningar om sådana ytterligare medel när presspolitiskt viktiga och intressanta stora projekt presenteras för nämnden. Vi anser att det är viktigt att detta sägs klart ut av riksdagen så att presumtiva samverkansplaner, t.ex. det här redovisade eller motsvarande, inte rinner ut i sanden efter en snabb titt på propositionens anslagsnivåer.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att presstödsnämnden i enlighet med tidigare praxis kan göra framställning om ytterligare medel för investeringar och utvecklingsstöd när presspolitiskt intressanta projekt presenteras för nämnden.

Stockholm den 17 april 1990

Martin Olsson (c)

Eva Björne (m)